

Adviesraad Sociaal Domein Uitgeest
d.d. 22-06 2020 in Parochiehuus De Klop.

Aanwezig: Siebren Graafsma, Truus Sluifier, Tineke van Sambeek, Mirjam Lepeltak, Annemarie Swart, Sieb v.d. Berg, Klaas Boer

Verslag: Miriam van Vuuren

Afwezig met afbericht: Meike Molenaar

Ambtelijke ondersteuning: Meike Molenaar (gemeente Uitgeest)

Gast: Sigrid Wijsman, Vrijwilligers Informatie Punt (VIP)

Verslag:

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen hartelijk welkom. Agendapunt 4 wordt als eerste behandeld.

- Jaarverslag 2019 is verstuurd. Er is nog geen reactie op gekomen.
- Huishoudelijk reglement en verordening sociaal domein: hier is overeenstemming over, onder de BUCH ASD's. Heeft ook stilgelegd. Sieb heeft nagevraagd hoe het zit met de vergoedingen: in juli krijgen we de eerste helft van de vergoeding, daarna de tweede helft na vaststelling van de verordening. Vanaf 2021 vindt jaarlijks eenmalige uitbetaling plaats in september, volgens de verordening.

2. Ingekomen stukken

Brief AIM m.b.t. Wmo-vervoer. Voor kennisgeving aangenomen.

3. Verslag vergadering 08-06-2020

Blz. 1: de resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van IJmond Werkt zijn er nog niet. Bijeenkomst m.b.t. begroting gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt: alleen wethouder Van Weel was aanwezig, als toehoorder. De begroting is in de gemeenteraad aangehouden, maar toch toegevoegd aan de stukken van de eerstvolgende raadsvergadering. Wethouder Van Weel is wel bezig met uittreden uit IJmond Werkt, maar de uittreedkosten daarvan zijn vooralsnog hoog. Verder: er is een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het werk van IJmond Werkt. Dat hebben we nog niet gekregen. Sieb vraagt na bij Meike. Punt verder blijven volgen.

Het verslag wordt vastgesteld.

4. Vrijwilligers Informatie Punt

Te gast in deze vergadering: Sigrid Wijsman, namens het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP) Uitgeest. Zij is in dienst van st. Trefpunt Heiloo, van daaruit is 2,5 jaar geleden ook VIP in Uitgeest neergezet. Sinds 1/11/17 in het gemeentehuis Uitgeest. Taken onder andere:

- Matchen vraag en aanbod,
- vrijwilligerswerk toegankelijk en aantrekkelijk maken voor iedereen,
- ondersteunen van vrijwilligers die er al zijn,
- ondersteunen van organisaties in protocollen, wetten en regels (AVG, corona, etc.),
- deskundigheidsbevordering (vrijwilligersacademie in de BUCH)

- In maart van dit jaar heeft mw. Wijsman op 5 basisscholen lesgegeven over vrijwilligerswerk, en was er een doe-dag gepland voor de leerlingen van groep 8. Helaas gooide corona roet in het eten. Volgend jaar probeert het VIP het opnieuw.
- Overeen Uitgeest: vrijwilligersmarkt, gebaseerd op de conclusie dat er vooral behoefte is aan contact tussen de organisaties en vrijwilligers. Georganiseerd i.s.m. o.a. de buurtcoaches. Ook deze schuift in 2020 een jaartje op.

Het VIP speelt ook in op de huidige corona-crisis, o.a. door vraag en aanbod van het vrijwilligerswerk in Uitgeest bijeen te brengen. Via social media kunnen zowel aanbieders al vragers kijken wat bij hen past. Daarnaast heeft er een goede inventarisatie plaatsgevonden met o.a. hulporganisaties als Zonnebloem en Rode Kruis. VIP verzamelt en inventariseert, de organisaties zelf doen het werk en bereiken de mensen. Andere samenwerkingspartijen: Sociaal team, MEE/ De Wering (Werkwinkel), reïntegratiebureaus. (Fit, Thobs). Via hen zijn ook veel nieuwkomers bemiddeld naar vrijwilligerswerk.

VIP werkt samen met de vrijwilligerscoördinatoren van organisaties, zoals bijvoorbeeld SUS. Via die coördinatoren worden de initiatieven van het VIP gedeeld met hun vrijwilligers, zoals deskundigheidsbevordering. Cursussen voor vrijwilligers zijn o.a.: 'grenzen stellen in vrijwilligerswerk' 'omgaan met dementie' 'effectief vergaderen' 'omgaan met eenzaamheid' 'sociale veiligheid', maar ook praktisch. Voor de taalcoach vrijwilligers 'werken met je taalmaatje' (in BUCH-verband). VIP organiseert ook 'Vrijwilligers Bedankt' voor de gemeente.

Financiering VIP: Uitgeest subsidieert de uren van mw. Wijsman. Uitgeest betaalt ook mee aan de Vrijwilligersacademie (Site en coördinatie). Subsidie op basis van jaarplannen.

Op uitvoerend niveau is de samenwerking met de gemeente uitstekend. Op bestuurlijk niveau heeft er onlangs overleg plaats (met wethouder Beentjes) gehad vanwege de bezuinigingsopdracht van 12%. Iedere gesubsidieerde instelling of vereniging krijgt in 2021 12% minder subsidie. En dat is eeuwig zonde; je moet nu dingen die je net hebt opgebouwd weer afbreken. Bovendien is met de komende recessie een forse aanwas van vrijwilligers (van mensen die hun baan zijn kwijtgeraakt) te verwachten en die moet je ook begeleiden en bemiddelen.

Vrijwilligers zijn de ogen en oren van de professionals; zij zien wat er gebeurt. Zij zien gedrag, en andere moeilijke situaties. En zij kunnen dus doorverwijzen naar de professionele organisaties. O.g.v. preventie spelen vrijwilligers dus een belangrijke rol.

In Uitgeest zijn er ongeveer 50 vrijwilligersorganisaties actief die gebruik maken van de vacaturebank en andere initiatieven van het VIP. VIP werkt samen met de BUCH-steunpunten (VIPs in Heiloo en Castricum, Vrijwilligerscentrale Alkmaar voor Bergen)

Wat zijn de bedreigingen?

Er gaat gelukkig heel veel goed, er liggen veel kansen en die worden met enthousiasme aangepakt. Risico: 12% bezuiniging. Waardoor je de basis die je hebt gelegd niet verder kunt ontwikkelen of zelfs dingen moet afbreken. En dat betekent keuzes maken die in alle situaties pijn doen (keuzes kunnen bijvoorbeeld zijn; geen bedankje meer, 3 uur personeel minder, geen jongeren betrekken, geen organisaties ondersteunen, etc.)

Vrijwilligers Bedankt is voor alle vrijwilligers die actief zijn in de gemeente. Veel organisaties bedanken zelf ook hun vrijwilligers, maar lang niet allemaal (zeker de kleinere). Veel vrijwilligersorganisaties hebben daar überhaupt geen geld voor. Met deze bezuiniging ga je weer terug naar de allereerste basis, van het eerste jaar. Vrijwilligerswerk kan alleen bij niet-commerciële organisaties, anders is sprake van arbeidsverdringing. Bij professionele zorgorganisaties ligt dat iets genuanceerder, maar moet die scheidslijn goed bewaakt worden.

De vrijwilligersorganisaties van Uitgeest redden zich vaak wel. Maar het VIP heeft duidelijke meerwaarde in bemiddelen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, ontwikkelen van jongerenparticipatie, ondersteunen van organisaties, deskundigheidsbevordering, etc. De grens tussen vrijwilligerswerk en betaald werk is soms dun. Vaak is er sprake van bezuinigen als vrijwilligers het overnemen van professionals.

N.a.v. het voorliggend advies:

In dit stuk gaat het niet alleen over vrijwilligerswerk, maar ook over het geven van kansen aan mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Zodat zij hun arbeidsvaardigheden op peil kunnen houden c.q. brengen. Vrijwilligerswerk brengt ook iets op voor de vrijwilligers: sociale contacten, vaardigheden, gevoel van zingeving, etc.

Toelichting:

Het is de bedoeling toe te werken naar een ongevraagd advies. De bezuinigingsopdracht kwam overigens ná de start van de samenwerking tussen dhr. Graafsma en het VIP. En de bezuiniging levert wel een probleem op; bezuinigen betekent dat er minder mensen bemiddeld kunnen worden.

Op dit moment gebruiken reïntegratiebureaus al heel regelmatig het VIP. Het idee is om dat structureel te maken, zodat er ook alternatieve subsidiemogelijkheden (ZonMW) aangeboord kunnen worden. Het advies is bewust nog niet té concreet gemaakt, maar wel gericht op de 'spin in het web' functie van de VIP uitbouwen. Het web wordt dan gevormd door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, reïntegratiebureaus, de gemeente, en vrijwilligersorganisaties.

Vragen en opmerkingen:

- NB: blz. 1 alinea 6, ook blz. 2: hier staat een verwijzing naar het onderzoek. Graag wat concreter maken! Dat maakt het steviger.
- Helder stuk, maar om het krachtiger te maken ook de onderzoeken toevoegen. Overigens heeft de wethouder dat onderzoek wel ontvangen en doorverwezen naar IJmond Werkt.
- De ASD denkt graag mee, maar wil ook graag een reactie van de wethouder.
- Jaarverslag 2019 en subsidieaanvraag 2020 laat zien wat het VIP niet meer kan doen door de bezuiniging. Dat staat los van dit advies.
- Het zou mooi zijn als er een pilot kan starten, die los staat van de algemene subsidieaanvraag van het VIP.
- Analyse, betrokken partijen, en vooruitzicht van wat mogelijk zou kunnen zijn.
- Het advies biedt nu een oplossing, door te stellen 'als we anders gaan werken, halen we die bezuiniging'. Overigens zou dit project vanuit een andere geldstroom betaald worden, vanuit de reïntegratiebureaus. En uit het gesprek met de wethouder is al duidelijk geworden dat de 12% algemene bezuinigingen onontkoombaar zijn.
- We kunnen als ASD wel stellen dat we de bezuiniging betreuren, omdat je daarmee veel waardevols in gevaar brengt. Je brengt daarmee een aantal heel waardevolle ontwikkelingen in gevaar (zie blz. 2, bovenaan).
- Dus: op een paar punten iets scherper stellen, de onderzoeken meer body geven en aangeven dat we de bezuiniging (vooral op de kwetsbare doelgroepen) erg betreuren. Verder is het advies akkoord en wordt het goedgekeurd voor aanbieding aan het college.

VIP doet welbeschouwd heel veel aan preventie: eenzaamheid, re-integratie, etc. En als je daarop bezuinigt, krijg je op termijn hogere kosten. Om dit in het advies op te nemen is wellicht té politiek. Ook nu loop je weer tegen het ontbreken van een welzijnsorganisatie in Uitgeest aan, waardoor verbinding tussen (groepen) mensen en organisaties ontbreekt. Wethouder Van Weel erkent dat dit een gemis is, maar er is op dit moment geen geld voor. Een optie zou zijn een maatjesproject,

voor iedereen die wel een contact en een steuntje kan gebruiken. En dat is er ook niet, jammer genoeg. Wie zou zo iets kunnen organiseren?

Voorstel: na de zomer nog eens brainstormen met mw. Wijsman, kijken wat wij als ASD kunnen betekenen c.q. adviseren ter verbetering van de organisatie. Er is ooit een heel mooi plan geschreven, maar dat ligt stoffig te worden (Freek Clabbers). De buurtregisseur is een goede samenwerkingspartner.

5. Adviesaanvraag Jeugdzorg met verblijf.

Adviesaanvraag Visiestuk Jeugdzorg met Verblijf. Vorige week vrijdag ontvangen, met een ultrakorte reactietermijn. Daar is de voorzitter boos om geworden. Daarom afgelopen woensdag een onlinepresentatie over dit onderwerp en stuk.

Nu de vraag aan de ASD of we kunnen instemmen met de voorgelegde visie.

Opmerkingen:

- Goede, heldere presentatie. Missiestatement is duidelijk. Kort advies mogelijk: met verwijzing naar de presentatie stellen dat we de uitgangspunten delen en graag het vervolg willen zien.
- Ook goed om te horen: we krijgen de Wmo-cijfers voortaan sneller!
- Landelijk vindt er binnenkort overleg plaats in Den Haag over jeugdzorg.
- 3 pijlers jeugdzorg: ambulante, justitieel, met verblijf. Die drie pijlers zijn nu in 1 financieel geheel ('taart') verwerkt, ter bevordering van de samenwerking tussen de 3 pijlers.
- De 'taartpunten' Ambulante en Justitieel (Jeugdzorg Plus) zijn al uitgewerkt. Nu is 'gewoon' verblijf aan de beurt. In dit stuk is de ideale situatie uitgewerkt; dat bijvoorbeeld de school gewoon door kan gaan tijdens het verblijf.
- Probleem: zaken zijn veel te veel versnipperd. Iedere hulpverlener doet zijn eigen stukje, en ze werken allemaal langs elkaar heen. Het streven in dit stuk is om tot een goede coördinatie te komen. En dat streven is positief.
- Visie in dit stuk: elkaar kennen, samenwerken, laagdrempelig zijn. Liefst in de thuissituatie of zo kort mogelijk opnemen. Samenwerken tussen de diverse hulpverleningsinstanties.
- Probleem: dit is een heel mooie, idealistische visie. Maar er is een enorm tekort aan personeel, aan geld, etc. En er ligt geen verbinding met de pijler ambulante zorg – en daarmee mis je een heel stuk preventie.
- Dit valt onder de Jeugdwet.
- Dit is stap 1; de visie. In de zomer komt daar dan een Inkoopdocument van, waar we ook weer advies over moeten geven. Er zijn 40 organisaties in deze regio actief waarvan 3 grote 90% van het aanbod omvatten. Het is interessant om te weten wie van de 40 organisaties voldoen aan deze visie? Continuïteit van zorg is cruciaal!
- Landelijk: wordt gewerkt aan de ontwikkeling van expertisecentra. Hoe dat hierin past is nog niet duidelijk.

Conclusie: op zich een prima stuk. Maar continuïteit is van essentieel belang, dus toets wat er al is aan deze visie en gebruik dat voordat je gaat aanbesteden.

Paragraaf 2.4; 'in de consultatieronde kwam de hoge mate van expertise en kwaliteit naar voren'. Wie hebben ze geconsulteerd? De huidige organisaties? Slager keurt zijn eigen vlees? Wat we hierin missen: het toezicht op de kwaliteit, waar de gemeente verantwoordelijk voor is. Wat gaat de gemeente DOEN aan kwaliteitstoezicht?

En tenslotte: Als je een inkoopprocedure op papier zet, moet je ook de exit procedure meenemen! (Wat doe je als je afscheid van een organisatie neemt, en hoe doe je dat?)

Kortom: we stemmen in met de visie, maar hebben daar een aantal kanttekeningen bij. De voorzitter maakt een conceptadvies.

‘Hybride hulpverlener’ het zou goed zijn als daar vanuit de gemeente een visie op kwam.

Ook nog een punt: wie zijn er eigenlijk allemaal betrokken bij de ontwikkeling van deze visie? Niet de huisartsen, niet de POH GGZ, wie dan wel? (En ook, wie dan niet?) In het stuk staat aangegeven dat verwijzers geconsulteerd zijn, en ouders en jeugd zelf. En instellingen. Maar huisartsen verwijzen ook. Advies: dit stuk ook toesturen aan de POH GGZ, want die missen we.

Belangrijk: vinger aan de pols dat we op tijd betrokken worden bij het Inkoopdocument!

6. Participatiewet

Bureau Berenschot heeft een onderzoek gedaan naar de uitvoering van de Participatiewet in de BUCH. Hier is een raadsinformatiebrief over. Uitgeest doet niet mee, waarom is niet helemaal duidelijk maar heeft mogelijk te maken met het feit dat Uitgeest met IJmond Werkt zit en de anderen met Halte Werk. Uitgeest heeft wel aan de 3 pilots meegedaan, waar we ook een reactie op geschreven hebben. Uitkomsten van de pilots zijn onduidelijk. Uitgeest had 14 mensen in Wsw, waarvan 0% eruit gegaan is. Pilot vluchtelingen: onduidelijk. Er is ook geen informatie over wat deze 3 pilots betekenen voor de uitvoering van de Participatiewet in Uitgeest, omdat Uitgeest niet met Halte Werk werkt.

Het blijft nogal hangen. We wachten het rapport van Berenschot af. We vragen Meike te zorgen dat wij het rapport z.s.m. krijgen.

7. PM punten (toekomstige agendapunten)

- Cijfers WMO
- Covid-19 en de gevolgen voor Uitgeest, inwoners, hulpverleners, evaluatie. Wat kunnen we leren? Bijvoorbeeld over de verzorgingstehuizen, thuiszorg, gehandicaptenzorg? Naar schatting 3 mensen overleden aan Covid in Uitgeest, maar waarschijnlijk meer. September?
- Regiotaxi. Wat zijn de gevolgen van Covid daarvoor? Idem leerlingenvervoer.

8. Rondvraag

- Black Lives Matter, en in het verlengde daarvan de Zwarte Pieten discussie. Het blijkt dat ook binnen de ASD de meningen verdeeld zijn, al vindt iedereen dat Sinterklaas voor alle kinderen leuk moet zijn. Valt dit onder het Sociaal Domein? Dat is ook nog de vraag.
- Op 23 juni is de besloten gemeenteraadsvergadering waarin de burgemeester gekozen wordt. Direct daarna wordt de naam bekend gemaakt.
- Dhr. Boer volgt het onderwerp Jeugdhulp in de Tweede Kamer.
- Dhr. Graafsma: we hebben vorig jaar gesproken over gemeente Oude IJsselstreek over bijstandsprojecten. Zij waren nu weer in het nieuws; ze nemen de bijstandsgerechtigden zelf in dienst. Dhr. Graafsma volgt dit onderwerp
- Volgende vergadering: 21 september.

9. Suiting